

Ritualisering ved dødsfall

- Om bruk av ritualer for å skape en viss form for mening og tilhørighet

Memento mori Husk din dødelighet...

Fra enhetskultur til mangfoldskultur

Å si livet farvel

- * Å dø er alltid noe som skjer i innenfor rammen av en sosiale, kulturell og religiøs/ ikke-religiøs kontekst.
- * Å dø er en av de viktigste hendelser i et menneskes liv.
- * Å dø kan være så mye..... . : ?
- * For de aller fleste av oss er det viktig å dø i sammenhenger som er gjenkjennbare og som bekrefter oss

Riter

- * En rite er et fastlagt mønster av en kollektiv handling knyttet til en bestemt tid, hendelse eller sted som i liten grad varierer fra gang til gang
- * Ritualer kommuniserer ofte ære , moral og tradisjon.
- * Ritualer bekrefter hvem man er og hvor man hører hjemme
- * Rites de passage - Overgangsriter
- * Ritualer gir ofte ord der man er ordløs

Ritualer i en flerkulturell kontekst

Ritualer binder sammen.

Igjennom bruken av ritualer søker man tilbake til det man hadde. Prosessen forsterker sosial, kulturell og religiøs identitet.

Rituell fortæring

Fravær av religiøse og kulturelle institusjoner bidrar til at man søker inn mot det som gjelder der man er.

Hvorfor er riten så viktig ?

Det sosiale aspekt

Ritualene løfter det som har skjedd inn i et fellesskap.

Det livssynsmessige aspekt

I et rituale foregår det kommunikasjon av mening og livsinnhold

Det psykologiske aspekt

Et rituale bidrar til en viss grad å skape orden og kontroll i kaos

Et rituale gir rom for å kunne leve ut sine følelser

Et rituale kan hjelpe oss til å forstå

Et rituale er ikke pr. definisjon terapi, men kan fungere som det.

Dips pkt. 11

*Hvor ble du av ?

Et samfunnsmessig blikk på døden

- * Vi lever i en dødsbenektende kultur hvor man selv i de medisinske miljøer kan døden fremstå som et nederlag
- * Mennesker dør ikke der det har levd sitt liv
- * Hverdagsdøden er blitt usynlig.
- * Mediedøden er sensasjon ,ulykker , drap etc.
- * Profesjonelle aktører med et upersonlig forhold til den døde gjør det praktiske arbeidet rundt døden
- * I byene er døden ofte redusert til et internt, familiært anliggende ,mens på landet er det ofte mer en stor sosial begivenhet.

De viktige ritualene

- * Å følge den døde det siste stykke vei
- * Å se den døde
- * Utkjøring /bisettelse
- * Begravelse
- * Minnesamvær
- * Allehelgensdag , en grav å gå til

Nye ritualer finner sin form

- * Sørgebånd
- * Spontanalter
- * Lystenning
- * Minnesider
- * Blogg/ sosiale medier
- * Privatiserte gravferder

The american way of dying

Daimonds are forever

QR- brikke

Ritualer ved dødsfall for muslimer

- * En muslim dør når Allah vil.
- * Vil helst ligge i retning mot Mekka
- * Ønsker ofte resitasjon fra Koranen
- * Muslimer har en plikt å følge den døde fram til graven
- * Vil ha rituell vask
- * Gravlegges helst på egen muslimsk gravplass.
- * Muslimene har eget muslimsk begravelsesbyrå.
- Viktig at det kommer Imam fra deres egen muslimske tilhørighet

Katolikker

- * Besøk av Pater
- * Nattverd
- * Den siste Olje
- * Velario

Buddhister

- * Ønsker ofte bruk av røkelse og levende lys.
- * Ønsker ofte at deres munkar skal komme for forbønn.
- * Den døde skal ligge i ro i 72 timer så sjelen kan få forlate legemet.

Hinduer

- * Ønsker å lese fra hellige tekster
- * Ritualene er ofte preget av reinkarnasjonstanken
- * Bruker ofte lys , blomster og røkelse

Når ulike livssyn møtes

Hva kan vi gjøre ?

- * Tilegne oss kulturkompetanse
- * Være i dialog
- * Være i forkant
- * Benytte oss av personell med spesifikk kompetanse.